

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 2. Vtru[m] mutatio facta in corpore Christi, quatenus est in Eucharistia, etiam fiat in illo, vt est in cœlo, vel contrà? Idem quæri potest de omni corpore existente in duobus locis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

tur; ac proinde mouetur de loco in locum ad motum specierum. Est certa. Nam Concilium Trident. sess. 17. cap. 6. definit: *Christum unigenitum Dei Filium in processibus circumgestandum*: quæ circumgestatio non potest fieri sine motu locali. Et ratio est, quia Corpus Christi est realiter connexum speciebus: ergo dū species transferuntur de loco in locum, simul transit Corpus Christi de loco in locum. Vnde reiicienda est sententia Durandi dist. 10. q. 3. quam approbat Caietanus hoc loco; scilicet Corpus Christi, nec per se, nec per accidens moueri ad motum hostiæ; sed solum dici moueri denominatione extrinsecâ. Neque id sentit D. Thomas: nam vult Christum moueri secundum esse, quod habet in Sacramento; quamuis secundum esse, id est, secundum modum essendi, quem habet in cælo, maneat immobilis: atqui esse, quod habet in Sacramento, est illi Corpori intrinsecum: ergo motus, quo mouetur secundum illud esse, est illi intrinsecus. Deinde, si solum diceretur moueri per denominationem extrinsecam, cō quod species moueantur; etiam diceretur calefieri, frige fieri, quia species has mutationes subeunt: quod tamen D. Thomas non concedit. Nec obstat, quod dicat, *illud moueri per accidens*; quia id solum est, non moueri per se primo; sed ad motum specierum; sicut mouetur anima, dum quis transfert corpus: hinc tamen non sequitur, animam non habere ibi motum intrinsecum.

Durandus & Caietanus negat.

D. Thomas explicatur.

31 Traslacione acquirunt intrinsecum vbi nouum.

Dico Secundo, Corpus Christi in tali translatione, seu motu, acquirunt intrinsecum vbi nouum seu nouam presentiam ad nouum spatium. Ita Scotus dist. 6. q. 6. Gabriel lectione 47. & sequitur ex priore propositione. Patet, Quando enim Eucharistia deferretur ad infirmum, incipit Corpus Christi realiter esse presens infirmo, cum antea non esset presens: ergo acquisiuit nouam presentiam. Neque verum est, illam presentiam solum esse in speciebus: nam ipsummet Corpus Christi est realiter, & substantialiter presens, non minus quam Angelus erat presens, dum in corpore assumpto loquebatur Tobia.

Confirmatur; Quia Deus detractis speciebus, posset conferre Corpus Christi in eodem loco; & tunc ipsum esset presens, & non species. Similiter posset illud tunc mouere de loco in locum, tanquam rem spiritalem. Ergo secundum se vere presens est, & non tantum ratione specierum, per denominationem extrinsecam. Ut omittam, quod hoc parum videatur differre à presentia, quam ponunt hæretici. Esse enim presens per symbolum seu figuram, est esse presens extrinsecè.

D. V. B. I. V. M. I.

A quo moueatur Corpus Christi, dum mouentur species?

Quidam volunt moueri à Deo: alij ab Anima Corporis Christi. Vide Scotum dist. 10. quest. 6.

Respondeo, Corpus Christi moueri ad motum specierum ab eo, qui mouet species. Ita D. Thomas, & communiter Doctores; estque certa. Probatur Primo, Nam de fide est, nos vere manducare Carnem, & bibere Sanguinem Domini: Matth. 26. Iohannis 6. & ad Corint. 11. ergo nos mouemus Corpus, & Sanguinem Domini. Patet

32 Corpus Christi mouetur ab eo qui mouet species.

consequentia: nam manducare & bibere duo requirunt: Primò, motum quandam localem rei quæ sumitur; debet enim trajici ex ore in stomachum. Secundò, vt hic motus fiat à manducante vitaliter; id est, per potentias animæ: vnde si hæc traiectio fiat per alium, v. g. mediante fistulâ, non erit manducatio. Vnde patet, Corpus Christi non moueri à solo Deo, aut à sola Anima Domini: quia sic traiectio non fieret à manducante. Probatur Secundo, Concilium Trident. definit *Corpus Christi esse circumgestandum in supplicationibus*, à Sacerdote scilicet, non à Deo, vel Anima Christi. Probatur Tertio: Ratione, Quia sicut antea substantia panis firmiter annexa erat speciebus per naturalem vnionem cum ipsis, sic vt nulla vis creata posset illas separare manentes saluas: ita Corpus Christi, quod succedit in locum panis, firmissimè connectitur speciebus, non mediante aliqua vnione formali, sed mediante vnione effectiua; qualis est, qua magnes vnit sibi ferrum: & simili modo species vnuntur Corpori Christi, ita vt sit mutua vnio effectiua, sicut inter panem & species erat mutua vnio formalis. Huius signū est, quod Corpus Christi tam diu maneat, quam diu saluæ sunt species. Hæc igitur vnio & connectio mutua, causa est, cur motus speciebus necessario etiam moueatur Corpus Christi: sicut, si moueas magnetem, necessario etiam moueas ferrum, quod magnes sibi vniuit.

Concilium Trident.

Inter Christum & species est vnio effectiua: hinc ipse mouetur, ad motum carum.

Notandum tamen est, Deum posse mouere Corpus Christi extra species; & illud rursus ponere sub speciebus. Imò probabile est, Animam Christi per dotem agilitatis posse mouere Corpus suum in Eucharistia, etiam extra species; & rursus speciebus subintroducere, cessante illa vnione effectiua: & tunc Corpus Christi per se primo moueretur; quia motus ab ipso inciperet, non à speciebus. Idem credibile est posse Angelum. Vide Gabrielem lectione 45.

33 Potest moueri Corpus Christi extra species à Deo, vel à sua anima.

D. V. B. I. V. M. I. I.

Vtrum mutatio facta in Corpore Christi, quæ ierit in Eucharistia, etiam fiat in illo, vt est in cælo; vel contra? Idem queri potest de omni corpore existente in duobus locis?

Respondeo Negatiuè. Et quidem id manifestum est in motu locali: quia implicat, vt motus localis, quem Christi Corpus habet in Eucharistia, sit idem numero in cælo. Ratio est; quia presentia, seu vbi, ad quod terminatur motus localis, est essentialiter immobilis: vnde essentialiter differt ab omni alia presentia.

34 Negatur.

Sed maior difficultas est de motu alterationis: vt de calefactione, frige factione, &c.

Verum dicendum est, ex naturâ rei non transferri has mutationes, aut terminos earum, quidquid alij dixerint; sed solum ex diuino beneplacito.

35

Quod non ex natura rei: Probatur, quia si corpus hic existens & Romæ, calefiat hic, non ideo calefiat Romæ: ergo ex naturâ rei non transfertur hæc mutatio.

Ex natura rei nec motus alterationis, nec termini earum transferri vel replicari possunt.

Antecedens patet: Primò, Quia fieri potest, vt eo tempore, quo hic calefit, Romæ applicetur causa refrigerans, quæ sine dubio inferet frigus. Secundò,

Primò.

Secundò.

Secundò ; Quia ignis hęc calefaciens , non potest calorem suum trajcere Romam : tũm quia locus ille est extra ambitũ virtutis eius ; tũm quia nulla causã naturalis potest idem ponere duobus locis , etiam intra suum ambitum . Dices , ratione subiecti fieri vt sit in duobus locis . Respondeo , Subiectum id non posse efficere : nam subiecti est solum recipere calorem , non autem influere actiue dando ei esse : ergo calor iste non replicatur Romã propter identitatem subiecti ; sed necesse est , vt à sua causã efficiente accipiat esse Romã ; quod tamen eius causã efficiens non potest dare .

Tertiò.

Tertiò ; Quia corpus , vt est hęc , nullam habet intrinsecam dependentiam à se , vt est Romã : ergo non est necesse , vt qualitatem , quam hęc accipit , etiam Romã accipiat .

Quartò.

Quartò , Quia presentiam , situm , extensionem ad locum , vel indiuisibilitatem , quam habet in vno loco , non habet in altero ; vt patet in mysterio Eucharistiã : ergo non est necesse , vt habeat illud accidens etiam in altero loco , quod habet in vno . Si dicas , illa accidentia pendere à loco , & ideo non trajci in alium locum : Respondeo , ergo ex eo , quod corpus hęc recipit accidentia , quã vel non possunt trajci (vt est presentia , & vbi ;) vel non trajciuntur reipsã (vt extensio , figura , situs ;) colligimus etiam alia accidentia naturali virtute non trajci . Si enim , propter identitatem subiecti , accidens quod in eo hęc recipitur , necessariò deberet etiã alibi in eo recipi , omne accidens in eo receptum deberet trajci ; vel certè , si non posset trajci , etiam non posset in eo recipi .

36
Si tempore
Passionis
fuisse af-
seruata Eu-
charistiã ,
non fuisse
in ea Chri-
stus passus .

Hinc sequitur , Si tempore passionis fuisse seruata Eucharistiã , Corpus Domini non fuisse alterandum in illa , aut lacerandum , sed prorsus illa sum permanens etiam in forma naturali alteraretur & laderetur : & consequenter nec animam separandam ibidem fuisse .

37

Super est de actibus vitalibus : quos quidam existimant necessariò trajci , propter sympathiã , quam habet anima vt est in vno loco , ad seipsam , vt est in alio .

Actus vi-
tales non
replicantur
necessariò
ad replica-
tionem sub-
iecti .

Sed contrarium est probabilius . Ratio est , Primò ; Quia nulla est dependentia intrinseca inter hominem , vt est hęc , & vt est alibi . Similiter nec inter animam vt hęc , & vt est alibi , quando vtrouque omnino perfectam & adãquatam presentiam habet . Ergo nulla est ratio , cur sit necesse actum vitalem ; qui hęc fit , etiam ibi fieri : vt si hęc videas Petrum , etiam eundem videas Romã .

Secundò ; Quia hęc actus non trajcitur ratione receptionis ; scilicet quod recipiatur in subiecto duobus in locis constituto ; vt patet ex dictis . Neque etiam ratione effectiois ; eò quod efficiatur à causã in duobus locis constitutã . Nam quod hęc operatur , non necessariò operatur alibi : Si enim Dominus loquatur in cœlo , non opus est illum loqui in Eucharistiã ; vt omnes fatentur . Neque etiam ratione sympathiã , quia inter animam , vt est hęc adãquate & perfecte , & vt est alibi , nulla est sympathia ; cum sympathia requirat dependentiam . Adde , sympathiam non efficere , vt eadem numero actio trajciatur , sed vt noua resultat : vt patet , dum quis leditur in pede . Idem enim dolor non est in capite , sed alius resultat .

Dices , Ergo fieri potest , vt quis in vno loco peccet , & in altero mereatur : ac proinde , vt hęc saluetur , ibi damnetur .

Respondeo , Si loquamur de potentia Dei absolute , concedo totum . Tamen , quia id non est consentaneum rerum naturis , ideo , posita tali replicatione in homine viatore , credibile est Deum tali prouidentia eum gubernaturum , vt eundem statum consequatur .

An quis
posset hęc
damnari , &
alibi salua-
ri .

DVBIVM III.

Verum Corpus Christi , vt est in Eucharistiã , possit à causis naturalibus immutari alia mutatione , quam motu locali ?

Respondeo , Non posse : quidquid dicant Nominales . Ita D. Thomas , & communior sententia Doctorum . Vide Scotum dist. 10. q. 9. Patet discurrendo per omnia genera mutationũ . Non enim potest generari à causã naturali , cum iam existat ; nec corrumpi , cum sit incorruptibile . Sed etsi in propria specie mortale esset , vt erat in in vltima cœna , tamen in Eucharistiã corrumpi naturaliter nequiret . Ratio est ; quia causã naturales non possent illud alterare qualitibus corruptiuis , quibus naturale temperamentum eurtitur : corruptio autem ex alteratione nascitur .

38
Affirmone
nominales ,
Verius ne-
gatur .

Probat Prior pars ; Quia vt qualitas aliqua recipiatur in Corpore Christi sub Eucharistiã , necesse est vt ipsa accipiat modum existendi indiuisibiliter , & in seipsa replicetur ; qui modus est valde supernaturalis , vnde à nulla causã naturali fieri potest . Quare nulla causã naturalis potest illi aliquam qualitatem imprimere ; ac proinde nec potest illud corrumpere . Hinc etiam fit , vt partes Christi , etsi simul sint , nec distent loco ; tamen non possunt in se vicissim agere , sicut fit in nobis . Ex quo sequitur illud corpus non posse etiam decrescere , vel accrescere . Decretio enim seu imminutio corporis , fit ex eo , quod aliqua particula ab alijs vi caloris consumantur in auras . Accretio verò ex applicatione alimenti & distributione per membra , eiusque post multas alterationes assimilatione .

Nulla can-
sa naturalis
potest hęc
agere in
Corpus
Christi .

Neque etiã
partes cor-
poris
in se inini-
cem .

Verum autem Christi Corpus possit corpora circumstantia immutare , non est ita certum . Nominales affirmant ; sed ob meritum fidei dicunt hanc actionem impediri .

39
Nominales
putat Cor-
pus Christi
posse im-
mutare cor-
pora cir-
cumstantia .

Verum contrarium est probabilius , & tenet D. Tho. cum alijs . Ratio est , Quia sicut corpus & corporales qualitates non possunt existere naturaliter , nisi extensa ; ita credibile est non posse agere naturaliter , nisi extensa : modus enim agendi , sequitur modum existendi . Confirmatur ; quia effectus harum qualitatum naturaliter postulat extensionem : non enim potest calor produci , nisi in re diuisibili : ergo & ipsa causã debet habere extensionem , vt naturaliter possit agere . Patet consequentia : Quia cum sit causã vnioca , effectus non habet altiorem modum existendi in ipsa , quam in passio .

Verius ne-
gatur .

DVBIVM IV.

Quomodo Corpus Christi desinat esse in Eucharistiã ?

Respondeo , & Dico Primò , Non desinere ibi esse per motum localem , quo , corruptis speciebus adscendat in cœlum . Est contra quosdam Theologos huius ætatis .

40
Nō adde-
dit locali-
ter in cœ-
lum .

Probat